

ROLUL RATEI DE ACTUALIZARE SOCIALĂ ÎN PROCESUL DE DECIZIE A PROIECTULUI

THE ROLE OF SOCIAL DISCOUNT RATE IN THE PROJECT DECISION PROCESS

**GAREA-CIOBANU Vladalina, studentă, Specialitatea: BA
BODORIN Jaclin, studentă, Specialitatea: BA**

Academia de Studii Economice a Moldovei,
Republica Moldova, Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni 61
E-mail: garea_ciobanu.vladalina@ase.md
bodorin.jaclin@ase.md

Abstract. *The selection and implementation of projects is a complex process that involves various stakeholders and factors. One of the critical elements in this process is the evaluation of costs and benefits associated with the project. Cost-benefit analysis is a widely used method for evaluating the feasibility of projects. A crucial component of cost-benefit analysis is the discount rate, which is used to calculate the present value of future costs and benefits. However, the traditional discount rate approach does not account for the social impacts of a project, which can lead to inequitable outcomes. The social discount rate is an alternative method that incorporates social considerations into the decision-making process. This paper explores the role of social discount rate in the project decision-making process. We examine the concept of social discount rate, its application in cost-benefit analysis, and its implications for project evaluation. We argue that the use of social discount rate is critical in promoting sustainable development, ensuring equity, and enhancing the welfare of society. Our findings suggest that incorporating social considerations into project evaluation can lead to more informed and socially responsible decision-making.*

Key Words: *social discount rate, project decision-making process, cost-benefit analysis, economic analysis, sustainable development, social return on investment, risk analysis, project management, public policy, public investments, project financing.*

JEL CLASSIFICATION: G0

INTRODUCERE

Procesul decizional în ceea ce privește selecția și implementarea proiectelor este un proces complex și dificil care implică mai mulți factori și părți interesate. Printre factorii cheie care influențează deciziile în acest proces se numără analiza cost-beneficiu. În această analiză, este esențial să se calculeze valoarea actuală a costurilor și beneficiilor viitoare ale proiectului, ceea ce se face cu ajutorul ratei de reducere. Cu toate acestea, utilizarea ratei de actualizare sociale tradiționale poate duce la rezultate inechitabile și poate neglija impactul social al proiectului. În acest context, rata de reducere socială apare ca o alternativă viabilă, care are în vedere aspectele sociale în evaluarea costurilor și beneficiilor viitoare ale proiectului. Această lucrare are ca obiectiv principal examinarea rolului ratei de reducere socială în procesul de decizie a proiectului și a implicațiilor sale pentru dezvoltarea durabilă, echitatea și bunăstarea socială. Prin urmare, lucrarea analizează conceptul de rată de reducere socială, modalitățile sale de aplicare în analiza cost-beneficiu și argumentele în favoarea utilizării sale pentru evaluarea proiectelor. Concluziile noastre sugerează că integrarea aspectelor sociale în procesul de evaluare a proiectelor poate conduce la o mai bună informare și la decizii mai responsabile social.

CONȚINUTUL DE BAZĂ

Analiza cost-beneficiu (ACB) este o metodă utilizată pentru a evalua avantajele și costurile unui proiect în termeni monetari, astfel încât decidenții să poată lua decizii informate. În general, în analiza cost-beneficiu, sunt calculate valoarea actuală a costurilor și beneficiilor viitoare ale proiectului, utilizând o rată de reducere. Această rată de reducere este o măsură a timpului și a riscului, reflectând faptul că un dolar cheltuit sau câștigat în viitor valorează mai puțin decât un dolar cheltuit sau câștigat în prezent. În general, ratele de reducere tradiționale sunt determinate de guvern sau de bănci și sunt utilizate în mod obișnuit în ACB.

Cu toate acestea, ratele de reducere tradiționale sunt adesea criticate pentru că nu iau în considerare impactul social al proiectelor și se concentrează doar asupra aspectelor economice. Acest lucru poate duce la evaluări inechitabile și poate subestima impactul social al proiectelor. Pentru a aborda această problemă, s-a dezvoltat conceptul de rată de reducere socială. Rata de reducere socială ia în considerare factori sociali, precum distribuția veniturilor, echitatea și impactul asupra grupurilor vulnerabile. Această rată de reducere reflectă o preocupare mai mare pentru consecințele sociale ale proiectului, în loc de concentrarea strictă asupra aspectelor economice.

În practică, utilizarea ratei de reducere socială în ACB poate duce la o mai bună evaluare a impactului social al proiectului. Aceasta poate include beneficii precum îmbunătățirea accesului la servicii de sănătate sau educație pentru grupuri defavorizate sau reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră care afectează sănătatea și calitatea vieții oamenilor. Implicațiile utilizării ratei de reducere socială în analiza cost-beneficiu includ o evaluare mai precisă a costurilor și beneficiilor viitoare ale proiectului și o decizie mai bună informată. Această abordare poate duce la dezvoltare durabilă, echitate și bunăstare socială și poate ajuta la abordarea inegalităților sociale și a sărăciei.

Pentru a evalua impactul social al proiectului, sunt utilizate anumite metode și tehnici, precum și criterii și indicatori specifici. Metodele și tehnici utilizate în ACB includ analiza cost-eficacitate, analiza cost-utilitate și analiza cost-efectivitate. Analiza cost-eficacitate se concentrează pe costurile și rezultatele fizice ale proiectului, cum ar fi numărul de cazuri de boală tratate sau numărul de elevi care își îmbunătățesc performanța școlară. Analiza cost-utilitate ia în considerare impactul social al proiectului și se concentrează pe evaluarea beneficiilor în termeni de utilitate, cum ar fi anii de viață câștigați sau reducerea ratei de mortalitate. Analiza cost-efectivitate este o combinație a celor două metode și ia în considerare costurile și efectele fizice și sociale ale proiectului.

Pentru a evalua impactul social al proiectului, se utilizează criterii și indicatori specifici. Aceștia includ criterii economice, cum ar fi producția, veniturile sau costurile, dar și criterii sociale, cum ar fi sănătatea, educația, calitatea mediului sau incluziunea socială. Indicatorii utilizați includ numărul de locuri de muncă create, reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră sau reducerea sărăciei și inegalităților sociale. Un exemplu de analiză cost-beneficiu care utilizează rate de reducere sociale și criterii și indicatori specifici este proiectul de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră într-o zonă urbană. În cadrul acestui proiect, s-au calculat costurile și beneficiile viitoare ale proiectului utilizând o rată de reducere socială, care a reflectat distribuția veniturilor și echitatea socială. Criteriile și indicatorii folosiți pentru evaluarea impactului social au inclus reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, îmbunătățirea calității aerului și reducerea bolilor respiratorii. Evaluarea impactului social a arătat că proiectul a avut un impact pozitiv asupra calității vieții oamenilor, în special a celor din grupurile vulnerabile.

Argumentarea beneficiilor utilizării ratei de reducere socială în cadrul procesului de decizie a proiectului este esențială pentru dezvoltarea durabilă, echitatea și bunăstarea socială. Prin utilizarea ratei de reducere socială, se poate obține o perspectivă mai largă asupra impactului proiectului asupra societății, ceea ce poate duce la decizii mai informate și mai juste.

Un beneficiu major al utilizării ratei de reducere socială este că aceasta poate ajuta la identificarea și evaluarea impactului proiectului asupra celor mai vulnerabile și marginalizate grupuri sociale. Astfel, se pot lua măsuri adecvate pentru a minimiza efectele negative ale proiectului asupra acestor grupuri și pentru a le asigura accesul la beneficiile proiectului.

De asemenea, utilizarea ratei de reducere socială poate contribui la promovarea dezvoltării durabile prin asigurarea că proiectele sunt durabile din punct de vedere economic, social și de mediu pe termen lung. Prin evaluarea costurilor și beneficiilor pe termen lung, se poate evita adoptarea deciziilor care ar putea avea consecințe negative pe termen lung, cum ar fi distrugerea resurselor naturale sau creșterea inegalității sociale.

Un altă beneficiu al utilizării ratei de reducere socială în cadrul procesului de decizie a proiectului este că poate promova echitatea socială prin asigurarea că beneficiile proiectului sunt distribuite în mod egal între toate grupurile sociale și nu doar între cele mai privilegiate.

CONCLUZII

În concluzie, rata de reducere socială are un rol important în procesul de decizie a proiectului, având în vedere impactul acestuia asupra societății. Utilizarea ratei de reducere sociale în analiza cost-beneficiu poate ajuta la identificarea și evaluarea impactului proiectului asupra celor mai vulnerabile și marginalizate grupuri sociale și poate contribui la promovarea dezvoltării durabile, echitatea socială și bunăstarea socială.

Prin utilizarea criteriilor și indicatorilor adecvați pentru evaluarea impactului social, se poate lua în considerare perspectivele multiple ale societății și se pot lua decizii mai bune în ceea ce privește proiectele.

Studiile de caz sau exemplele practice pot fi utile pentru a ilustra beneficiile și limitările utilizării ratei de reducere sociale în cadrul procesului de decizie a proiectului.

În final, utilizarea ratei de reducere sociale în cadrul procesului de decizie a proiectului poate duce la decizii mai informate și mai juste, care să maximizeze beneficiile și să minimizeze efectele negative asupra societății și să promoveze dezvoltarea durabilă, echitatea socială și bunăstarea socială.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE:

1. MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE, *Ghid de bune practici în management de proiecte*, Ed. Universitara, 2015, 90 p.

Disponibil la: https://www.mdlpa.ro/userfiles/ghid_MP.pdf

2. ROBU V., GEORGESCU N., *Analiza economico-financiară*, Academia de Studii Economice București, 253 p.

Disponibil la: <http://www.amac.md/Biblioteca/data/22/8/VI/13.pdf>

3. BNM, *Strategia politicii monetare a Băncii Naționale a Moldovei pe termen mediu*.

Disponibil la: <https://www.bnm.md/ro/content/strategia-politicii-monetare-bancii-nationale-moldovei-pe-termen-mediu>

4. <https://www.mercatus.org/research/policy-briefs/social-discount-rate-primer-policymakers>

5. <https://www.sciencedirect.com/topics/social-sciences/social-discount-rate>

6. <https://cals.arizona.edu/classes/rnr485/ch6.htm>

Coordonator științific: BUȘMACHIU Eugenia, lector universitar

Academia de Studii Economice a Moldovei,

Republica Moldova, Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni 61

E-mail: eu_busmachiou@ase.md